

Noter kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 21 . I . 1942 - Sayı : 5012)

No.
4166

Kabul tarihi
14 . I . 1942

BİRİNCİ MADDE — 3456 sayılı Noter kanununun 1, 3, 5, 7, 8, 9, 15, 16, 19, 20, 21, 23, 27, 28, 29, 32, 33, 38, 44, 45, 46, 57, 59, 60, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 75, 79, 80, 81, 83, 84, 85 ve 87 nci maddelerile muvakkat maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

*Noterliğin bulun-
duğu yerler*

Madde 1 — Her asliye mahkemesi yanında bu mahkemenin kaza çevresinde noter işlerini görmeğe salâhiyetli bir veya bir kaç noterlik bulunur.

*Noter daireleri-
nin yerleri*

Madde 3 — Noter daireleri iş merkezlerinde ve mümkün olduğu kadar mahkemeye yakın yerlerde açılır. Bunların buldukları yerin ve noterlik hasılatının önemine uygun olarak döşenmeleri mecburidir.

Birden ziyade noterlik tesisine lüzum görülen yerlerde noter daireleri kaza çevresi içinde olmak şartile mahkemenin bulunduğu kasabanın dışında da kurulabilir.

Noter dairelerinin yerleri lüzum hâsil olduğu takdirde mahallf Adliye encümeninin mütaleası alındıktan sonra Adliye vekilliğince bağlı buldukları mahkemenin kaza çevresinde diğer bir yere nakledilebilir.

*Noter vazifesile
birleşemeyen işler
ve noterin yap-
maktan memnu
bulunduğu mua-
meleler*

Madde 5 — Hiç bir hizmet ve vazife noterlikle birleşemez. Kaza mercilerinin vereceği işlerle ilim ve hayır müesseseleri reis ve azalıkları müstesnadır.

Noterler borsa oyunu oynamak, ticaret yapmak, kefalet etmek veya kendilerine ait ücretlerden herhangi bir şekilde tenzilât yapmaktan memnurdurlar.

Noterlerin tayin usulleri

*Noter olacakların
vasıf ve şartları*

Madde 7 — Noter olmak için :

- I - Türk olmak,
- II - Medenî ve siyasî haklarına sahip bulunmak,
- III - 25 yaşını bitirmiş olmak,
- IV - Askerlik filî hizmetini yapmış veya hizmete elverişli olmadığı anlaşılmış bulunmak,
- V - Başkasına geçer veya vazifesini yapmağa mâni hastalığı bulunmamak,
- VI - Yabancı ile evli olmamak,
- VII - Türkiye hukuk fakültesinden çıkmış olmak veya Siyasal bilgiler okulundan veya yabancı bir memleket hukuk fakültesinden çıkmış olupta Türkiye Hukuk fakülteleri programlarına

göre eksik kalan derslerden imtihan vererek tasdikname almış olmak,

VIII - a) Şeref ve haysiyeti muhil bir suçtan mutlak surette ve kasdî bir cürümden dolayı üç ay veya daha fazla hapis cezasile mahkûm veya bu kabîl suçlarla hapsi müstelzim herhangi bir cürümden dolayı ceza takibi altında bulunmamak,

b) Cezâî veya inzibatî bir karar neticesinde hâkim veya memur olmak ehliyetini kaybetmemiş bulunmak,

c) Meslek şeref ve haysiyetine uymayan hallerde bulunmuş olmak,

d) Hileli veya taksirli olmayarak iflâs etmiş ise iadei itibar etmiş olmak,

IX - Kumar oynamayı itiyat edinmiş veya menfaat mukabilinde kumar oynatmış yahut ahlâkça halkın güvenini giderecek herhangi bir hal ile dile gelmiş olmamak,

X - En aşağı beş sene hâkimlik veya müddeiumumilik etmiş veya bu sınıftan sayılan hizmetlerde bulunmuş veya beş sene avukatlık veya Hukuk fakülteleri Hukuk grubu dersleri profesörlüğü etmiş olmak şarttır.

Madde 8 — Noterliğin açılması veya yeniden tesisi halinde keyfiyet Adliye vekilligince merkezde Resmî gazete ve ayrıca noterliğı açık olan yerde çıkan herhangi bir gazete ile bir ay müddetle ilân olunur. Gazete çıkmayan yerlerde bu ilân Cümhuriyet müddeiumumiligince münasip bir şekilde yapılır. Bu müddetin hitamında talipler arasından 7 nci maddede yazılı şartları haiz olanlardan biri Adliye vekilligince tayin olunur.

Yeniden veya naklen bir mahalle tayin kılınan noterler tayinlerinin tebliğinden itibaren en çok bir ay içinde vazifeleri başına gitmeğe mecburdurlar. Bu müddet zarfında haklı bir sebep olmaksızın gitmeyen noterler istifa etmiş sayılırlar.

Naklen tayin olunanlar yerlerine vekil seçilinceye kadar vazifelerine devam ederler.

Madde 9 — 7 nci maddenin 10 ncu bendinde yazılı şartları haiz olanlardan talip çıkmadığı veya 19 ncu madde mucibince terfi lâyük bir noter bulunmadığı takdirde mezkûr maddenin diğer bentlerinde yazılı vasıfları haiz olanlar arasında, yapılacak imtihan neticesinde muvaffak olanlardan en ziyade ehliyet göstermiş olan Adliye vekilligince tayin olunur.

Münhal bulunan veya yeniden açılacak olan noterliğe 1 nci fıkrada yazılı şartları haiz talip çıkmadığı takdirde Memurun kanununda yazılı şartları haiz kimseler arasında açılacak imtihan neticesinde muvaffak olanlar noter muavini olarak tayin olunurlar. Adliye müesseselerinde veya noterlik dairelerinde en aşağı iki sene çalışmış olmak tercih sebebi teşkil eder.

Muavinlik imtihanı Adliye vekilligince tesbit olunacak esaslara göre Ankarada yapılır.

Birinci ve ikinci fıkra hükümleri dairesinde noter veya noter muavini tayin olunamayan yerlerde bu vazife o yerin bağlı bulunduğu Adliye encümeninin inhası üzerine Adliye vekilligin-

Açık noterliğin ilânı ve noter tayini

İmtihanla noter ve noter muavini olmak

ce tensip edilen kâtip sınıfına mensup mahallî adliye memurlarından birine muvakkaten gördürülür. Bu gibilere muvakkat salâhiyetli noter muavini denilir.

Noterin yemini

Madde 15 — Noter veya noter muavini tayin olunanlarla muvakkat salâhiyetli noter muavinleri işe başlamazdan önce bağlı buldukları asliye hukuk mahkemesinde kendilerine verilen bu vazifeyi doğru ve bitarafane yapacaklarına dair vicdan ve namusları üzerine yemin ederler. Tutulacak üç nüsha zabıt varakasından bir nüshası Adliye vekilliğine gönderilir. Diğer nüshası bağlı bulunduğu asliye hukuk mahkemesi nezdinde ve bir nüshası da noterlikte saklanır.

20 nci madde mucibince tayin olunan vekiller de birinci fıkraya hükmü dairesinde yemin ederler.

Yabancı memleketlerde noter vazifesini gören konsolos ve memurları yeminden müstesnadırlar.

Teminatın miktarı

Madde 16 — Noter ve noter muavinleri işe başladıktan iki ay ve muvakkat salâhiyetli noter muavinleri altı ay içinde noter dairesinin bir yıllık gayri safi gelirinin yüzde onu nisbetinde para olarak teminat verirler ve her sene gelirin artması halinde teminat da aynı nisbet ve müddet dahilinde arttırılır. Azalması halinde teminatın iade edilebilmesi için azalmanın üç sene müddetle devam etmiş olması şarttır.

İlk olarak açılacak olan noterliklerin teminat miktarı civar kazaların varidatına göre Adliye vekilliğine takdir olunur.

Teminat parası ilk önce noterlerin vazifeleri dolayısıyla sebebiyet verebilecekleri zararların tazmininden sonra bu yüzden mahkûm olabilecekleri para cezasına karşılık teşkil eder. Bu paralar ahara temlik ve terhin edilemez. Konulacak hacizler 17 nci madde mucibince görülecek hesap sonunda tahakkuk edecek zimmet ve ilişiği karşılayacak miktardan fazlası hakkında muteberdir.

Bu maddede yazılı müddetler içinde teminat paralarını yatırmayan veya noksanını ikmal etmeyen noter, noter muavini ve muvakkat salâhiyetli noter muavinlerinin vazifelerine Cümhuriyet müddeiumumiliklerinin işarı üzerine Adliye vekilliğine nihayet verilir.

Yabancı memleketlerde noterlik vazifesini gören konsolos ve memurları teminat mükellefiyetine tâbi değildir.

Terfi

Madde 19 — 7 nci maddenin 7 nci bendinde yazılı vasıfları haiz bulunan noterler, sicil ve kıdemleri müsait olduğu ve açık yer de bulunduğu takdirde 8 nci maddede yazılı ilâna lüzum görülmeksizin geliri daha yüksek olan bir noterliğe muvafakatlere tayin olunabilirler.

Vazifeden ayrılacak noterlere vekâlet

Madde 20 — Meslekten çıkarma, istifa, ölüm gibi sebeplerle açılan noterliklere yenisi tayin olununcaya kadar bu vazife safi gelirin dörtte birinden yarısına kadar verilmek üzere noterliğin bağlı bulunduğu Adliye encümeni tarafından noterlik baş-

kâtibine veya mahallî adliye memurlarından ehliyetli birine gördürülür.

Noterlerin tevkif, işten el çektirme veya işten çıkarma gibi sebeplerden dolayı muvakkaten işlerinden ayrılmaları halinde vazifeleri safi gelirin üçte biri verilmek suretile Adliye encümeni tarafından seçilecek ehliyetli bir adliye memuruna gördürülür. İşten çıkarmadan başka hallerde geri kalan miktarın üçte biri notere verilip üçte ikisi zimmeti tahakkuk ederse mahsup ve vazifeye iadeye mâni olacak bir ceza ile mahkûmiyet halinde Noter yardım sandığına tevdi edilmek üzere muhakeme neticesine kadar mevkuf tutulur. 57 nci maddenin 2 nci fıkrası mucibince vazifeden ayrılma halinde safi gelirin üçte biri vekile, geri kalanı da notere verilir. Şu kadar ki işten ve meslekten çıkarma hallerinde karar refedilmiş olursa vekile verilen ücretten geri kalanı notere verilir.

Hastalık, mezuniyet ve sair mazeretleri sebebiyle işlerinden ayrılan noterler, mesuliyeti kendilerine ait olmak üzere memurlarından birini tevkil edebilirler. Tevkil edilecek kimse bulunmazsa noterliğin bağlı bulunduğu hukuk hâkimi tarafından safi gelirin üçte biri verilmek üzere mahallî adliye memurlarından ehliyetli bir vekil seçilir. Şu kadar ki bu suretle vazifeden ayrılma müddeti iki ayı geçecek olursa noter başkâtibi veya vekil keyfiyeti Cümhuriyet müddeiumumiliğine bildirir. Bu takdirde birinci fıkra hükmü tatbik olunur.

Muvakkat salâhiyetli noter muavinlerinin herhangi bir sebeple vazifelerinden ayrılmaları halinde mensup oldukları hukuk hâkimi tarafından yerlerine bir vekil seçilir. Seçilecek vekil hasılatın tamamını alır. Ancak bu suretle ayrılma iki aydan fazla devam ettiği takdirde yerlerine yeniden başkası seçilir.

Madde 21 — Noterler aşağıda yazılı defterleri tutmağa mecburdurlar:

- 1 - Yevmiye defteri,
- 2 - Emanet defteri,
- 3 - Kanunun tescilini emrettiği akit ve muameleleri kayde mahsus sicil defteri,
- 4 - Nizamnamesine tevfiikan tutulacak mülkiyeti muhafaza kaydile yapılan satışlara ait sicil defteri,
- 5 - Kıymetli avrak defteri,
- 6 - Muvazene defteri,
- 7 - Nizamnamede gösterilecek yardımcı defterler.

Muvakkat salâhiyetli noter muavinleri 3 ncü ve 4 ncü bentlerde yazılı iki defter yerine bir defter tutabilirler.

Madde 23 — Meslekten çıkarma, istifa veya dairesi lâğv veya başka yere tayin olunmak suretile vazifesinden ayrılan noterlere ait bütün evrak ve emanetler kendilerinin ve ölenlere ait olanlar mirasçılarının veya mümessillerinin huzuru ile tutulacak bir zabıt varakası üzerine Cümhuriyet müddeiumumiliğince teslim alınarak yeni tayin edilecek noter veya vekiline devrolu-

Noterlerin kullandıkları defterler

Evrak ve emanetlerin teslim ve devri

nur. Noterliğin lâğvi halinde bu evrak ve emanetler varsa başka bir notere tevdi olunur.

Devir muamelesinde hazır bulunanlara noter dairesinin bağlı bulunduğu asliye hukuk hâkiminin takdirile verilecek ücretler veya yapılacak masraflar evvelâ yardım sandığının ihtiyat akçasından tesviye olunur. Şukadar ki, alâkalı noter veya mümessiline hiç bir ücret verilemez. Diğer bir notere devir halinde bu ücret ve masraflar devrolunan noterden tahsil olunur.

Resmî mühürler

Madde 27 — Noterler, iş gördükleri yerin adını taşıyan ve birden ziyade noter bulunan yerlerde sıra numarası yazılı resmî mühürler kullanırlar.

Noterler, noter muavinleri ve muvakkat salâhiyetli noter muavinleriyle noter vekillerinin noterlik mühürünü nasıl kullanacakları ve bu mühürlerin şekilleri nizamname ile tayin olunur.

Alâkalılara örnek vermek

Madde 28 — Noterler tarafından yapılan işlerin veya tutulan sicil ve kayitlerin örnekleri ancak imza sahipleriyle alâkalılara ve kanunen onların yerlerini tutanlara verilir. Bunlardan başkasına verilmesi hukuk hâkiminin kararına bağlıdır. Hâkimin bu kararı hiç bir resim ve harca tâbi değildir.

Kâğıt ve defterlerin gizliliği ve bunları istemeğe salâhiyetli makamlar

Madde 29 — Noterler dairelerindeki kâğıt ve defterleri daireleri dışına çıkaramazlar. Ancak mahkeme veya sorgu hâkimliğince karar verildiği takdirde bunları kendileri götürür veya memurları ile gönderirler.

Talep eden mahkeme noterliğin bulunduğu kasaba haricinde ise evrak istinabe suretile tetkik ettirilir. Noterin bulunduğu mahalde tetkikat yapılmasına imkân olmadığı takdirde evrak istenilen mahalle gönderilmek üzere noterin bağlı bulunduğu hukuk hâkimine tevdi olunur. Bu evrakın hâkimlikçe tasdik edilen örneği noter tarafından alınan evrakın yerinde saklanır.

Cümhuriyet müddeiumumileriyle adliye müfettişleri doğrudan doğruya, tahkik salâhiyetini haiz makam ve memurlar da mahalî Cümhuriyet müddeiumumiliğinin delâletile bu evrakı isteyebilirler.

Tebliğat usulü

Madde 32 — Tebliği istenilen her nevi kâğıt Hukuk usulü muhakemeleri kanununda yazılı hükümlere göre muhatabına tebliğ olunduktan sonra tanzim olunacak tebliğ mazbatası dairede kalan nüshasına raptedilerek saklanır ve tebliğin yapıldığı veya yapılamadığı kâğıdın diğer bir suretine yazılıp tasdik edilerek alâkalılara verilir.

Tebliğat alâkalının talebi üzerine 3560 sayılı kanuna tevfikana da yapılabilir.

Noterlerin memuriyet daireleri dışında yapacakları tebliğat

Madde 33 — Noterler memuriyet daireleri dışında bulunan kimselere ait tebliğatı o yerin noteri vasıtasile yaptırabilecekleri gibi alâkalının talebi üzerine 3560 sayılı kanuna tevfikana da yapabilirler.

Yabancı illerde bulunan kimselere tebliğ olunacak evrak

Cümhuriyet müddeiumumiliği vasıtasile Adliye vekilliğine gönderilir.

Madde 38 — Alâkalılarla şahit ve muarrif ve tercümanın imza koymak bilmedikleri, mühür ve hususî işaretleri de olmadığı takdirde sol ellerinin baş parmağı, yoksa diğer herhangi bir parmağı bastırılarak üzerine sahiplerinin ad ve soyadları yazılır ve altına noter tarafından hangi parmağı olduğu şerh verilerek tasdik ve imza olunur.

Tasdik

Madde 44 — Noterler:

Noterlerin yapacağı işler

A) Hakikî veya hükmi şahısların resmîyet vermek istedikleri her nevi akitleri resen tanzim ederek asıllarını saklamak ve örneklerini alâkalılarına vermek,

B) Ölüme bağlı tasarruflara, mülkiyeti muhafaza kaydile yapılan satışlara, gayrimenkul satış vaitlerine ait senet ve mukavelelerle evlenme mukavelelerini tanzim ve deftere teşkil etmek ve hariçte yazılıp tevdi edilen vasiyetnameleri saklamak,

C) Tesis senetleri tanzim etmek,

D) bu kanuna ve nizamnamesine uygun olarak dışarıda yazılıp getirilen kâğıtların imzalarının veya mühür ve işaretlerinin yahut yalnız tarihlerinin tasdikı veya şekil ve halini tesbit ile imzalı, mühürlü veya işaretli diğer bir örneğini saklamak,

E) Bir şeyin veya bir yerin hal ve şeklini ve alâkalı şahısların hüviyet ve ifadelerini tesbit etmek,

F) Davet vukuunda piyango ve hususî müesseselerin kura, seçim ve içtimalarında hazır bulunarak zabıt varakaları tanzim etmek,

G) Alâkalılar tarafından istenildiği takdirde dairede saklı olan asıl ve örnek ve sicillerden ve kendilerinin getirdiği kâğıtlardan tasdikli örnek vermek,

H) Her dilden getirilecek kâğıtları diğer dile çevirmek ve çevirtmek,

I) İdaresi tevdi olunan menkul ve gayrimenkul malları idare etmek,

J) Teslim olunan emanetleri saklamak,

K) Ticarî senetlerin kabul edilmemesine veya ödenmemesine karşı protesto çekmek ve ihbarname göndermek,

L) Her türlü taahhütlere ait protesto veya ihbarname göndermek,

M) Diğer kanunlarla kendilerine verilen bütün akitleri yapmak ve işleri görmek,

N) Kanunlarda resmî olarak yapılmaları istenip de mercileri gösterilmemiş olan bütün akit ve mukaveleleri tanzim ve tasdik etmek,

Vazifelerile mükelleftirler.

Noterler bu maddede yazılı işleri dairelerinde yapabilecekleri gibi sahiplerinin vukubulacak müracaat ve talepleri üzerine daireleri dışında da yapabilirler.

20 nci maddenin üçüncü fıkrasına göre noterlere vekâlet ede-

cek memurlar da daire dışında bu işleri görmek üzere noterler tarafından gönderilebilir.

Noterler Ticaret kanununa tevfikân tüccar defterini tasdik ettikten sonra tasdik edilen defterin nevi ve ait olduğu seneyi, sayfası miktarını, tüccarın mensup olduğu ticaret siciline taahhütlü mektupla bildirirler. Posta ücretile on kuruş yazı ücreti sahibinden alınır.

*Vasiyetname ya-
pılması.*

Madde 45 — Noterler, ölüme bağlı tasarruf sahiplerinin açık veya kapalı olarak yazıp verdikleri vasiyetnameleri saklarlar ve buna dair bir zabıt varakası tutarlar. Gerek bu suretle tevdi edilen vasiyetnameler ve gerek noterler tarafından tanzim edilen sair ölüme bağlı tasarruflar hakkında ölüme bağlı tasarruf sahibinin şahsî hallerinde vukubulacak değişikliklerden malûmat verilmek üzere bunların ikametgâhları nüfus dairesile hüviyet cüzdanlarının verildiği mahal nüfus dairelerine harçsız ve resimsiz bedava bir tezkere ile haber verirler.

Noterler ölümün ihbarı veya ölüme ıttıla halinde salâhiyetli sulh hâkimine verilmek üzere dairelerinde mahfuz bulunan vasiyetnameleri ve noterlikçe tanzim edilmiş sair ölüme bağlı tasarruf senetlerinin tasdikli ve pulsuz örneklerini Cümhuriyet müddeiumumiliğine verirler.

*Verilen emanetle-
rin saklanması ve
satılması*

Madde 46 — Noterler hakikî veya hükmî şahıslar tarafından saklanmak veya bir hakka karşılık olmak üzere verilecek para, kâğıt ve sair emanetleri saklayarak alma ve geri verme şartlarını gösterir yazacakları zabıt varakalarını alâkalılara imza ettirerek aslını dosyasında alıkoyarlar ve örneğini makbuz mukabilinde sahibine verirler. Bir örneğini de emanet kimin için verildi ise ona tebliğ ederler. Alâkalı isterse bu mevduat münasip bir mahfazaya konularak sahibi ile noter tarafından mühürlendikten sonra millî bir bankada, banka bulunmayan yerlerde demir kasa ve dolap gibi bir yerde saklanır.

Kıymetsiz şeyler de noterce münasip görülecek yerde saklanabilir.

Bu emanetler üç sene zarfında alınmadığı veya harç ve masrafları ödenmediği takdirde noter, emanetlerin alınması veya harç ve masraflarının ödenmesini taahhütlü bir mektupla tevdi edene ihbar eder. İkametgâh veya meskeni malûm değilse münasip surette ilân eder. Tebliğ veya ilândan itibaren bir ay zarfında alâkalısı müracaatla harç ve masrafları vermediği takdirde emaneti müzayede ile satar ve keyfiyeti bir zabıt varakası ile tesbit eder ve satış tutarından harç ve masraflarını tenzil ettikten sonra artanını bankaya yatırır. Emanet değersiz veya satış masrafını koruyamayacak halde ise tebliğ veya ilân tarihinden itibaren beş sene sonra Hazineye devredilmek üzere Cümhuriyet müddeiumumiliğine tevdi olunur.

Noterler tarafından bankaya tevdi olunan her nevi emanet paralar mürruru zamanın tahakkukundan sonra Hazineye devredilir .

Madde 57 — Haklarında tahkikat yapılan noterlerin Adliye vekilliği tarafından lüzum görüldüğü takdirde tahkikat neticesine kadar elleri işten çekilir.

İşten el çekirme

Hakkında henüz hacir kararı verilmemiş olmakla beraber bu hususta hâkimlikçe tahkikata başlandığı ve kuvvetli karine bulunduğu takdirde hâkimin işarı üzerine Adliye vekilliğince noterin yerine muvakkaten bir diğeri vekil seçilebilir.

Madde 59 — Vazifesini yapmakta kusuru görülen, kanunda yazılı miktardan fazla harç veya ücret alan, izinsiz işinden ayrılan veya kanunî mezuniyetini tecavüz ettiren, kanun ve nizamnamenin tatbiki hakkında Adliye vekilliğince yapılan tebliğata riayet etmeyen veya hakikat hilâfına beyanname ita, memurlarile muvazaalı mukavele tanzim ettikleri anlaşılana veya noterlik vakar ve haysiyetini ihlâl eden fiil ve hareketleri görülenlerle umumun güvenini kaybeden noterler bu hareketlerinin derece ve ehemmiyetlerine göre sıra gözetilmeksizin aşağıda yazılı disiplin cezalarile cezalandırılırlar:

Disiplin cezaları

A - İhtar,

B - Tevbih,

C - Bir aydan altı aya kadar işten çıkarma,

D - Meslekten çıkarma.

7 nci maddede münderiç olan ve noter intihap edilmek için lâzımgelen vasıf ve şartlardan herhangi birini kaybetmiş olanlarla iki defa işten çıkarma cezası görenler ve bir senede üç tevbih veyahut üç senede beş tevbih cezası alan noterler meslekten çıkarılır.

Madde 60 — 59 ncu maddede yazılı cezalar Adliye vekilliğince verilir. Bunlardan tevbih, işten çıkarma veya meslekten çıkarma cezalarına tebliğ tarihinden bir ay içinde Hâkimler kanununun 94 nci maddesinde yazılı inzibat meclisine itiraz olunabilir. Bu meclisin itiraz üzerine vereceği kararla ihtar cezaları katî olup aleyhine hiç bir mercie başvurulamaz.

Cezayı verecek makam

Madde 63 — Noterler kendilerinin doğrudan doğruya veya dolayısıyla alâkalı oldukları işlerle usul ve fûru ve kardeş ve karı ve koca veya ücretli adamlarının ilgili buldukları işlere ait kâğıtları tanzim veya tasdik ve bu derecedeki akrabasını veya adamlarını muarrif ve vukuf ehli ve şahit olarak kabul edemezler. Ancak yapılan akit muteber olup noter disiplin takibatına tâbi tutulur. Noterin bu muamelesinden mutazarrır olan kimseler ayrıca noter aleyhine tazminat davası açabilirler.

Noterin işlerini yapamayacağı kimseler

Noterlerin kendilerine veya yukarıda yazılı akraba ve ücretli adamlarına ait akit ve mukaveleler, varsa diğeri bir noter, yoksa noterin bağlı olduğu hukuk hâkiminin tensip edeceği Adliye memurlarından biri tarafından tanzim veya tasdik olunur.

Madde 65 — 5 nci maddenin ikinci fıkrasile 63 ncu maddenin birinci fıkrası hükümlerine muhalif harekette bulunan noterler, bu fiiller daha ağır cezayı istilzam etmediği takdirde

Cezalar

Asliye ceza mahkemesince 20 liradan 200 liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Noterler kanunen muayyen miktardan fazla harç ve ücret aldıkları takdirde bu fazla ile buna tekabül eden noter ücreti ve diğer ücretler Adliye vekilligince alâkahlarına iade ve noksan alındığı takdirde notere tazmin ettirilir. Sahipleri bulunmadığı takdirde bu paralar Yardım sandığının noter memurlarına tahsis edilen hesabına irat kaydolunur.

Bu maddede yazılı hükümler 59 ncu maddede tayin olunan disiplin cezalarının tatbikına mâni teşkil etmez.

Noter memurları

Madde 66 — Noterler dairelerindeki işlerin çokluğu ve ehemmiyeti nisbetinde lüzumu kadar chliyetli memur ve müstahdem çalıştırlar.

Noterler, memurları ile çalışma müddet ve şartlarını gösteren bir mukavele yapmağa mecburdurlar. Bu mukavele o mahalde bulunan diğer bir notere, yoksa hukuk hâkimine tasdik ettirilir. Noterliğin lâğvi veya noterin tekaüde sevki, ölümü veya herhangi bir sebeple vazifeden ayrılması halinde mukavele feshedilmiş sayılır.

Noter memuru olabilmek için lâzım olan vasıf ve şartlar

Madde 67 — Noter memuru olabilmek için:

- 1 - Türk olmak,
- 2 - Medenî ve siyasî haklarına sahip olmak,
- 3 - 18 yaşından aşağı, 65 yaşından yukarı olmamak,
- 4 - Askerlik filî hizmetini yapmış veya hizmete elverişli olmadığı anlaşılmış veya tecil edilmiş olmak,
- 5 - Başkasına geçer veya vazifesini yapmağa mâni bir hastalığı bulunmamak,
- 6 - Yabancı ile evli olmamak,
- 7 - En az orta mektep mezunu olmak (Orta mektep mezunlarından talip zuhur etmediği takdirde ilk mektep mezunlarından ehliyetlisi alınabilir).

Bu kanunun 7 nci maddesinin 8 ve 9 ncu bentlerinde yazılı hükümler bu memurlar hakkında da tatbik olunur.

Tebliğ memuru ile odaclar müstahdem sayılır. Müstahdemlerin intihabında birinci fıkranın yedinci bendinde yazılı şart nazara alınmaz.

Müstahdemler memur vazifesinde çalıştırılmazlar.

Tercümei hal dosyası ve mukavele

Madde 68 — Noter memurlarının mukaveleleri ve hal tercümeleleri, vesikalarile birlikte noter dairelerinde ayrı ayrı dosyalar da saklanır.

Noter memurlarının seçilmesi

Madde 69 — Noterler, memurlarile müstahdemlerini kendileri seçerler.

Memurlara talepleri halinde gidiş ve geliş müddetleri hariç olmak üzere senede yirmi gün izin verilir. Bu müddet zarfında memurlar mukavele ile muayyen olan ücretlerini alırlar.

Noter memurlarına verilecek tazminat

Madde 70 — Noter memurlarından yaş haddini doldurmuş olanlarla hastalık gibi kendilerine isnat olunamayan sebeplerden dolayı vazifeden çıkarılanlara noter yardım sandığının, no-

ter memurlarına ayrılan hesabından aşağıda yazılı nisbetler da-
iresinde bir tazminat verilir:

Hizmet müddeti beş yıldan on yıla kadar olanlara mukavele-
de yazılı aylık ücretinin üç misli, on yıldan on beş yıla kadar
hizmeti olanlara beş misli, on beş yıldan yirmi beş yıla kadar
hizmeti olanlara sekiz misli, yirmi beş yıldan fazla hizmeti
olanlara bir senelik ücretin tamamı verilir.

Noter memurlarının ölümü halinde bu tazminat Tekaiüt ka-
nununa göre maaş bağlanması caiz olan mirasçılara yukarı-
daki esaslar dahilinde tesviye olunur.

Madde 71 — Noterler gördükleri vazifeye karşılık olarak aşağı-
da yazılı ücretleri alırlar:

Noterlerin ücreti.

1 - Yapıştırdıkları adli harç pulunun dörtte biri nisbetinde
bir ücret.

2 - Resen tanzim edilen senet veya mukavelelerin dairede kala-
cak nüshasının her sahifesinden yazı ücreti olarak 40 kuruş.

3 - Resen tanzim olunan senetlerin alâkalılarına verilecek su-
retlerinden ve noter dairelerinde resen olmayarak yazdırılıp doğ-
rudan doğruya alâkalısına verilen kâğıt, senet ve mukavelelerin
örneklerinden ve yapılan tercümelerin yazıldığı kâğıtlardan ve
tasdik olunmak üzere bir nüsha olarak hariçte yazılıp getirilen
evrakın noter tarafından yazılıp dairede alıkonulacak nüshasın-
dan sahife başına yazı ücreti olarak 20 kuruş.

4 - Resen olmayarak dairede yazdırılan her nevi kâğıtların
dairede kalacak suretleri için ve ayrıca tescili icabeden mukave-
leleri hususî defterine tescil için senet sahifesi başına 10 kuruş.

5 - Bir dilden diğer dile çevrilen veya çevrilen kâğıtlardan
işin mahiyetine göre her sahifesi için çevirme ücreti en yukarı
olarak 500 kuruş.

6 - Kanunlarında harç ve rüsumdan muaf olduğu yazılı senet
ve sairenin beherinden tasdik ücreti olarak yalnız 25 kuruş.

Şehadet ve tasdik şerhlerinden yazı ücreti alınmaz.

Madde 73 — Dairesi dışında iş yapmak için yerinden uzak-
laşan noterlere mutat vesaiti nakliye ücretinden başka iş gün-
lerinde 400, tatil günlerinde 500 kuruş tazminat verilir.

Yol tazminatı

Noterlerin mahkeme veya resmî dairelere kâğıt veya defter
götürmek için daireden ayrılmaları halinde alınacak tazminat
mutat vesaiti nakliye ücretinden başka 200 kuruştur.

Muamele bir saatten fazla devam ettiği takdirde beher saat
ve küsuru için birinci fıkradaki hallerde 100, ikinci fıkrada ya-
zılı hallerde 50 kuruş zammolunur.

Üçüncü fıkra mucibince alınacak zamlar noterin gideceği
yerde vazife görmeğe hazır bulunduğu andan hesap edilir ve
bir gün için birinci fıkrada yazılı halde 400, ikinci fıkrada ya-
zılı halde 200 kuruşu geçemez. Şu kadar ki gece kalmayı icabet-
tiren hallerde günlük ücreti 800 kuruşu geçmemek üzere her
gün için ayrıca 400 kuruş ücret verilir.

Bankaya götürülecek emanetlerin götürülmesi veya getiril-
mesi için 100 kuruş alınır.

44 nci maddeye tevfikân noter tarafından gönderilecek vekiller yukarıdaki fıkralarda gösterilen ücretlerin yarısını alırlar.

Bir gidişte birden fazla iş yapıldığı takdirde alınacak yol masraf ve tazminatı ile munzam ücret iş sahipleri adedine göre taksim olunur.

Tebliğ ücretleri

Madde 75 — Posta ile yapılmayan tebliğ ve ihtarlardan alınması icabeden tebliğ ücretleri Adliye vekilligince tesbit olunur.

Harç ve ücretin kâğıtlara yazılması ve makbuz verilmesi.

Madde 79 — Noterler her nevi harç ve ücretin bütün müfredatını resen tanzim veya alâkalının imzalarını tasdik ettikleri veya hut terciime ve tebliğ edecekleri kâğıtlara yazmakla beraber ayrıca bedava ve pulsuz makbuz verirler ve birer kopyalarını dairede saklarlar.

Masrafların ve ücretlerin taksimi.

Madde 80 — Aralarında ayrıca bir mukavele bulunmadığı takdirde masraflar ve ücretler taraflara yarı yarıya ve taraflar ikiden ziyade ise sayılarına göre müsavi olarak taksim olunur.

Senelik izin

Madde 81 — Her notere isteği üzerine Adliye vekilligince senede bir ay izin verilir. 15 günü geçmeyen gidiş ve geliş müddeti mezuniyet müddetine dahil değildir.

Mecburî sebepler veya makbul mazeretlere müstenit olmak şartile noterin bağı olduğu hukuk hâkimi tarafından sekiz güne kadar izin verilebilir. Bu mezuniyet senede iki defadan fazla verilmiş ise senelik mezuniyete mahsup olunur.

Bu suretle verilen izinler hukuk hâkimi tarafından Adliye vekilligine de bildirilir.

Yardım sandığıının bulunacağı yer ve yardım görececek noterlerle memur hesabı

Madde 83 — A) Ölen noter ve noter muavinlerinin mirasçılarna, yaş tahdidi veya malûliyet veya dairesi lâğvolunmak suretile vazifelerinden ayrılan noter ve noter muavinlerine yardımda bulunmak üzere Ankarada bir (Yardım sandığı) kurulur.

B - Noter memurlarına 70 nci madde mucibince tazminat verilmesi için bu sandıkta (Noter memurlarına mahsus) bir hesap açılır.

C - Noter yardım sandığı Adliye vekilligi tarafından lüzumu kadar tayin edilecek memurlar tarafından idare olunur.

D - Memur ve idare masrafları Yardım sandığı tarafından verilir. Şu kadar ki bu masraflar noter ve noter muavinleri hesaplarında bulunan para da dahil olduğu halde sandık mevcudunun yüzde beşini geçemez.

E - Yardım sandığının idare tarzı ve murakabesi nizamname ile tayin olunur.

F - Yardım sandığından muvakkat salâhiyetli noter muavinleri istifade edemezler.

Yardım sandığının sermayesini teşkil edecek gelirler

Madde 84 — Yardım sandığının sermayesini teşkil eden gelirler şunlardır:

1 - Noter ve noter muavinlerinin aşağıda yazılı nisbetler dairesinde aylık gayri safi gelirlerinden alınacak paralar.

Aylık gayrisafi gelirleri:

A - 200 liraya kadar olanlardan, 50 liradan 200 liraya kadar % 3,

B - 500 liraya kadar olanlardan, 200 liradan 500 liraya kadar % 5,

C - 500 liradan 800 liraya kadar olanlardan, 500 liradan yukarısı için % 8,

D - 800 liradan yukarısı için % 12.

Aylık gayrisafi gelirleri 50 liraya kadar olanlardan bir şey alınmaz.

2 - Devlet veya 3460 sayılı kanun hükümlerine tâbi müesseseler tahvilleri alınmak veya bankaya faizle yatırılmak suretile işletilecek olan teminat akçelerinin gelirleri.

3 - Herhangi bir suretle noterlere tevdi olunan paralara (bankalarca verilecek faizler.

4 - Açılan noterliklerin vekille idare edildiği müddet zarfındaki safi gelirlerinin vekile verilen miktardan artan kısmı.

Noter yardım sandığının mevcudunu teşkil eden paralar hiç bir resim ve vergiye tâbi değildir. Bunlar hiç bir suretle haciz ve temlik edilemezler.

Dairesi lâğvolunmak suretile ayrılan noter tekrar noterliğe tayin edildiği takdirde evvelce yardım sandığından almış olduğu paraların iadesi için kendisine Adliye vekilliğince bir senelik mühlet verilir. Bu müddet zarfında alınan paralar iade edilmediği takdirde noterin vazifesine nihayet verilir.

Madde 85 — Her sene birinci kânun sonunda tahakkuk edecek aidat ve gelirlerden gelecek senenin muhammen idare masrafı tenzil ve yüzde onu da noter memurları hesabına tefrik olunduktan sonra yüzde on nisbetinde ihtiyat akçesi ayrılır. Bakiye kalan paranın beşte üçü noterler, beşte ikisi noter muavinleri hesaplarına ayrılır ve her bir hesaptaki para mevcut noter ve noter muavinlerinin hizmet seneleri yekûnuna taksim edilerek harici kısmet her noter ve noter muavininin ayrı ayrı hizmet senesile çoğaltılır. Bu suretle elde edilen hasılı zarp, o sene içinde ölen noter ve noter muavinlerinin mirasçılarına veya yaş tahdidi veya malûliyet veya dairesi lâğvolunmak suretile vazifelerinden ayrılanlara defaten tesviye ve vazifede devam edenlerin hesaplarına matlup kaydedilir.

Şu kadar ki noterlerin 1 - IX - 1938 ve noter muavinlerinin bu kanunun meriyeti tarihinden önceki hizmetleri hesaba kâtilmaz.

Hizmet müddetinin hesabında bir senenin küsuru nazara alınmaz. 70 nci maddedeki tazminatın tesviyesi için memurlar hesabındaki mevcut para yetmediği takdirde noksanı ihtiyat akçesinden tefrik ve tesviye olunur.

Madde 87 — Disiplin cezası olarak doğrudan doğruya meslekten çıkarılan noter ve noter muavinleri yardım sandığına tevdi ettikleri aidat paralarından ve sandığın umumî gelirlerinden bir hisse isteyemezler.

Sandığın temin edeceği menfaatler

Meslekten çıkarılan noterler

59 ncu maddenin son fıkrası mucibince bir senede üç tevbih yahut üç senede beş tevbih, iki defa işten çıkarma cezası almak, yahut 7 nci maddenin IV, V nci bentlerine temas eden hali bulunmak suretile meslekten çıkarılanlar ancak kapanan hesap senelerine ait yatırdıkları aidat paralarını isteyebilirler. Şu kadar ki geri alabilecekleri bu paralar 85 nci madde mucibince hesaplarında tahakkuk eden hisse yekûnunu tecavüz edemez.

Muvakkat madde — A) Noter kanununa göre «Noter vekili» olarak çalışanlar noter muavini adile vazife görürler.

B - Noter memurlarına bu kanunun 70 nci maddesine tevfiikan verilecek tazminata esas olan hizmet müddetleri bu kanunun meriyeti tarihinden hesap olunur. Şu kadar ki hizmetten ayrılmış olanların 3456 sayılı kanunun 70 nci maddesi mucibince iktisap ettikleri haklar mahfuzdur.

C - Bu kanunun tatbikında Medresetülkuzat ve Nüvâp mektebi mezunları Hukuk fakültesi mezunu sayılırlar.

D - Bu kanunda yazılı noterlere ait hükümler hilâfına sarahat bulunmayan hallerde noter muavinleri ve muvakkat salâhiyetli noter muavinleri hakkında da tatbik olunur.

E - Bu kanunun meriyeti tarihinden önce ikramiyeye hak kazanmış olan noter veya mirasçılarının istihkakları 3456 sayılı kanunun 85 nci maddesi hükümleri dahilinde tesviye olunur. Geri kalan kısım aidat vermiş olan noterler arasında aynı hüküm dairesinde taksim edilerek hesaplarına geçirilir. Hizmet müddetlerinin hesabında 1 eylül 1938 tarihi mebde ittihaz edilir. Şu kadar ki hizmet müddeti bir seneden aşağı olanlar yalnız verdikleri aidatı geri alabilirler.

F - Bu kanunun meriyetinden itibaren 1943 yılı başlangıcına kadar yapılacak memur ve idare masraflarının hesabı için 1941 yılı sonunda tahakkuk eden aidat ve gelirler esas tutulur.

G - 3456 sayılı kanununun defter ve mühürlerin kullanma tarzı hakkındaki hükümleri bu kanunun 21 ve 27 nci maddelerinde yazılı nizamnameler tanzim olununcaya kadar tatbik olunur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun 1 şubat 1942 tarihinden itibaren meridir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun icrasına Adliye vekili memurdur.

17 kânunusani 1942

Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası

: 15 . I . 1942 ve 1/701

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası

: 17 . I . 1942 ve 4/9

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları

Cilt Sayfa

21 2

22 128,150

23 3:13,21:37,43:60,73:82,83:86